

Qvinnans Skönhet : Dess vård och bibehållande /

46 Fb Br. 1888 Skönhet

Mod.
Loyg.
Rosm.
(Pr.)
o

QVINNANS SKÖNHET

DESS VÅRD OCH BIBEHÅLLANDE

AF

GREFVINNAN D. D.

STOCKHOLM, G. LJUNGBERGS FÖRLAG.

1883

QVINNANS SKÖNHET

DESS VÅRD OCH BIBEHÅLLANDE

AF

GREFVINNAN D. D.

STOCKHOLM,
G. LJUNGBERGS FÖRLAG.

STOCKHOLM 1888,
O. L. SVANBÄCKS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG.

Konsten att blifva skön har man ännu liksom förhållandet är med de vises sten ej lyckats uppfinna och de för densamma uppställda reglerna kunna ej heller anses absolut giltiga. Hvarken de äldre eller nyare filosofernas definitioner äro tillräckliga att förklara skönhetsens natur. Endast enstaka företeelser deraf kunna urskiljas, men det mångfärgade prisma, hvaruti menniskonanden och menniskonaturen spegla sig, kommer att ständigt öfverraska med nya färgstrimmor och med löjets vapen bekämpa föregående uttydningar och iakttagelser.

Till följd häraf händer det ofta, att ett ansigte, hvilket skulle kunna benämnas fullkomligt, om man toge hänsyn till de bestående reglerna för skönheten, hvarken väcker sympati eller hänförelse, medan ett annat, vida mindre fullkomligt, väcker hela vår sympati, värmer oss såsom en solstråle och sprider svalka likasom vestanflägten.

De gamle sökte förklara detta fenomen genom att hänvisa till den makt, qvinnan kan vara i besittning af, utan att dock vara skön, nemligen *behaget*, symboliseradt genom Venusgördeln. Enligt sagan skola till och med gudinnorna hafva stridt om dess egande.

Men i likhet med skönheten kan ej heller behaget definieras. Grace i rörelserna kan visserligen anses såsom en väsentlig beståndsdel af behaget, men det kan framskina äfven under det

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

djupaste lugn och hvila. Se på det oskyldiga sofvande barnet, den slumrande ungmön och man måste erkänna, att de utgöra en bild af behag.

Ingen menniska kan sjelf göra sig skön, men hvar och en kan lära sig vara behaglig och älskvärd. Icke dock som skulle hon kunna lära sig det hos dansläraren, oaktadt det låter sig göra genom eget bemödande. Det verkliga behaget måste komma inifrån; graciösa yttre rörelser kunna lätt slå öfver till koketteri. Jemvigten och harmonien i själen måste regulera kroppens rörelser och på visst sätt adla dem; då uppstår den bild af fullkomligheten vi kalla behag.

Den fulaste qvinna kan vara behaglig och derigenom åtminstone i någon mån ersätta skönheten. Det finnes fler än ett exempel på att just en ful qvinna kan väcka till lif de häftigaste passioner.

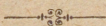
En fransysk skriftställare yttrar: *la beauté est une promesse de bonheur*, men dermed menar han ej att fåfången skall blifva tillfredsställd, utan hans tanke är, att den qvinna, som är skön, äfven har lättast att blifva älskad. Men kärleken är blind, ofta passerar den förbi skönheten för att hängifva sig åt dess motsats.

De som nödgas försaka lyckan att kallas sköna kunna dock trösta sig med ytterligare en sak, nemligen att ingen qvinlig varelse finnes, som ej kan visa fram någon skönhet. »Det täcka könet» är intet förflugnet ord.

Om ock dessa företräden blott tillhöra andra rangen, såsom sköna händer, sköna fötter, skönt hår och sköna tänder, så kunna dock äfven de,

behörigt vårdade, medföra tjusning. Några råd i detta hänseende skola säkerligen mottagas med intresse.

Men äfven i det fall, då en qvinna i fullaste mått är i besittning af skönhetens gudagåfva, så kan ofta en mindre försummelse, okunnighet eller oförsigtighet leda till stora förluster och skador. Efterföljande anmärkningar om skönhetens vård och bibehållande skola derföre säkerligen finna ett stort antal uppmärksamma och läraktiga lärarinnor. Ungdom och ålderdom kunna båda vinna fördel genom dessa råd. Att uteslutande offra på sjelfviskhetens altare är ej heller meningen med dessa rader, äfven föräldrar och uppfostrare kunna derur hämta lämpliga föreskrifter för sina skyddslingar. Allt som finnes häri antydt är derjemte endast helsosamt, ej skadligt, ty skönhetens vård är tillika kroppens. *Utan helsa ingen skönhet.* Detta vare vårt valspråk.

I.

Huden och teinten.

Med det franska uttrycket teint, ett ord, som svårligen låter sig uttryckas med ett motsvarande på vårt språk, förstår man hudens skiftande färgnyanser. Få människor ega en riktig uppfattning af huden, denna viktiga del af människokroppen. Vanligen tänka de sig derunder ett ämne, hvilket man efter behag kan bearbeta, förändra, ja till och med bleka eller färga blått eller rödt likasom djurhudarne garfvas.

Menniskohuden står i den innerligaste förening med hela den öfriga kroppen och för att kunna frambringa en synlig verkan derå, måste alla medel först förarbetas genom dess organism. Det gifves likväl några få yttre medel, till hvilka vi vilja återkomma längre fram.

Trenne skilda hudlager bilda teinten, nemligen fetthinnan, mest utvecklad hos barn och qvinnor och hvarigenom förorsakas formernas rundning, vidare läderhuden, på hvilken svett och de så kallade talgkörtlarna ligga. De sistnämnda gifva åt huden dess glans vid utdunstningen, hvilken senare hvarken kan anses för schön eller angenäm. Slutligen kommer ytterhuden, ett ytterst lent hornlager, genom hvars fina öppningar, porerna, utdunstningen försiggår. Det är just denna tunna ytterhud, som kan lida skada

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

genom yttre inverkan, lätt hårdnar genom skarp luft, förbrännes af värmen och förorenas genom dam.

Det finnes högst få medel att undanrödja dessa elaka följder, och det är derföre bäst att undvika dem så mycket som möjligt.

Men det finnes heller inga yttre medel att göra denna ytterhud hvit eller röd, enär de båda undre hudlagren ej kunna nås af några yttre medel och det likväl beror på dem, om någon förändring skall inträda. Ej ens solbränna och fräknar, hvilka likväl uppstått under yttre inverkan, kunna aflägsnas genom yttre medel, emedan det andra hudlagret genast angripes af hvarje starkare yttre inverkan, men ej kan helas, utan att ytter huden förstöres. Att försöka detta skulle under alla omständigheter kunna anses som en straffvärd dårskap, ty de svåraste hudsjukdomar, ja till och med döden kan deraf blifva en följd.

En ung dam lät en gång förleda sig till att söka förstöra sin starka solbränna genom giftiga ingnidningar, hvilket hade till följd att hela ytter huden blef inflammerad, det uppstod varbildning och huden föll lagervis från ansigtet. Efter att hafva tillfrisknat från en längre tids sjukdom, visade det sig, att fläckarne ännu sutto oförändradt kvar! Och detta är helt naturligt, efter som de sutto inbrända i det andra hudlagret, och att detta ej förstördes af de giftiga medlen måste anses som en ren lyckträff, emedan högst beklagliga följder skulle uppstått derigenom. Som bekant dö de menniskor lätt, hvilka blifvit svårt brända, detta derföre, att huden blifvit så förstörd, att ingen utdunstning kan ega rum.

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

För att få se hvita och röda rosor på kinderna, måste man gifva akt på hela sitt lefnads-sätt, ej blott på den yttre huden, hvilken på sätt och vis kan betraktas såsom en glasskifva, en ram, derur en skön bild skådar fram. Är glaset grönt, fult med ett ord, så måste äfven bildens skönhet förminskas, men helt och hållet förloras kan den ej.

En skön teint är en ovanlig naturgåfva, ty klimatet, ärftligheten och en sund uppfostran utöfva ett betydligt inflytande derå.

Den herrliga hud, för hvilken engelskorna äro berömda, torde till stor del kunna tillskrifvas Englands fuktiga klimat. Men det är likaledes otvifvelaktigt, att den sunda blodblandning, som ärfves af föräldrarne och än mera den visa lekamliga vård som kommer i synnerhet de engelska barnen af de högre och medelklasserna till del, utöfvar vida mera inflytande än klimatet, hvilket derjemte vidt skiljer sig från det svenska och de tempererade zonerna för öfrigt. Söderns sol förlänar visserligen alltid en annan färgnyans åt huden, men äfven der har ärftligheten och uppfostran rätt mycket att betyda! Kreolskorna ega, som bekant, den skönaste och hvitaste teint, ehuru de äro uppfödda i tropikerna. De äro nemligen födda af europeiska föräldrar och blifva dessutom redan från de tidigaste åren skyddade mot solen såsom mot gift.

Likasom åsigterna om skönheten äro i hög grad vexlande, så är det äfven omöjligt att konstatera hvilken teint, som anses för den skönaste. Stridigheter skola alltid uppstå, om högröda eller vaxbleka kinder ega företrädet, eller om ett lätt

rosenskimmer öfver hela ansigtet skall afgå med segern.

Sant är, att högröda kinder lätt få ett utsende af att vara för röda, att de göra dragen karakterslösa och att en ung flicka derigenom ofta får ett ansigte likasom på en docka.

Vi erinra oss den fabel, som för en tid sedan gick genom pressen. Det sades nemligen, att en konstnärinna skulle hafva uppträdt i England för att måla de skönaste ansigten på kvinnorna och genom lackering skydda dem under en fjorton dagar eller tre veckor. Om detta verkligen vore möjligt och om det funnes kvinnor nog dåraktiga att kasta ut penningar för sådant ändamål, så kunde dock det afsedda ändamålet att få en skär hy ingalunda uppnås derigenom, enär skönheten just består i minspelets vexlingar, hvilka totalt skulle upphävas genom målningen och lackeringen. En vacker mask skulle kunna göra samma tjänst, utan att derföre vara hvarken så obehvämlig eller så dyr. Den skulle deremot vara vida mindre afskyvärd än ett sådant lackerat ansigte!

Den teint är obestriddligen skönast, som är så fin, att färgnyanserna ständigt kunna vexla om. I vanliga fall en mjuk hvit färgskiftning, erinrande om marmor eller vax, brytande sig i ett rosenskimmer vid rörelse i friska luften; under dans eller inre rörelse purpurrodt liksom finaste carmin. Kinderna få rodna, aldrig pannan eller näsan!

Den, som erhållit en sådan teint af naturen, må söka att bibehålla den, ty den är alldeles icke varaktig och ofta åtföljd af en ytterst svag helse.

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

Oftast uppstår den hos qvinnor, hvilka äro be-
 häftade med bleksot, i synnerhet om de förut ej
 egt någon synnerligen skön hud. Lätt förbytes
 den hvita färgen i en sjukligt blek och hvarje
 röd skiftning saknas i allmänhet. Ett sundt lef-
 nadssätt är i sådant fall bästa medlet att bibe-
 hålla skönheten; frisk luft och rörelse, tillräcklig
 sömn och stärkande föda, stålbad och godt röd-
 vin skola vidmakthålla helsan samt i och med det-
 samma skönheten.

Det finnes emellertid en annan hudfärg, som
 är allt för sund för att vara skön, ehuru tyvärr
 helsan bland de högre klasserna blifver allt mera
 sällsynt. Är huden för hård och stel, så kunna
 några yttre medel användas med synnerlig för-
 del, nemligen dagliga tvagningar med mandel-
 mjölk. Emot allt för röda kinder måste dock
 äfven inre medel användas. Att dricka ättika,
 såsom många unga fåfänga damer hafva för prin-
 cip, kan dock ej rekommenderas, enär det föran-
 leder sjuklighet och i intet fall kan förhöja skön-
 heten. Något cremortartare blandadt med socker
 och kallt vatten är deremot ett oskadligt medel
 mot blodfullhet. Frukt, i synnerhet vindrufvor,
 medför äfven en ljusare ansigtsfärg. Ansigts- eller
 näsrodnad uppstår hos unga qvinnor ofta derige-
 nom att de snöra sig för hårdt om lifvet eller
 fötterna, för hvilket ej nog kan varnas. Blodet
 måste fritt cirkulera, derförutan kan ingen vinna
 en skön ansigtsfärg. Det är för öfrigt högst
 dåraktigt att snöra lifvet eller fötterna, ty ingen-
 dera kan så förminskas, att det synes, om mid-
 jan blifvit smalare eller fötterna mindre. Man
 får blott rykte om sig att vara fåfäng; helsan,

skönheten och bekvämligheten lida skada, utan den minsta fördel; fötterna blifva nemligen ingalunda mindre genom tillsnöring, utan de förlora sin spänstighet, gången försämras och liktornar, hårdnader, kyla och fulbildade fötter blifva en följd, medan de hade kunnat vara vackra, om man ej pressat in dem i trånga skodon. Detsamma kan man säga om midjan, ty hon blir visst icke smalare eller skönare genom hård tillsnörning. Följden blifver i hvarje fall störd blodcirkulation, hvarigenom ansigtsfärgen lider. Bleka ansigten färgas till och med af röda fläckar och få röda näsor.

En skön teint behöfver blott vårdas och framför allt skonas för stark rörelse, åtföljd af hastig afkylning genom drag eller kalla rum. De mest elakartade utslagssjukdomar kunna derigenom uppstå och vanställa det skönaste ansigte för alltid. Endast blondiner kunna stå emot, men äfven hos dem synas röda fläckar på pannan eller andra ställen, i synnerhet på hals och armar, om de utsätas för stark solvärme. Genom denna s. k. solbränna förstöres huden helt och hållet, ty då det röda ändtligen försvinner, så synas de angripna ställena bruna, hvarjemte de hvarje sommar äro mycket mottagliga för att förnya det onda, till och med om huden bleknat under vinterns lopp.

Brunetta qvinnor äro lättast utsatta för synnerligen fula, mörkbruna och stora solfläckar. Rödhåriga tyckas vara särdeles predestinerade för solbränna, oftast liggande som en gul slöja öfver näsan. Detta ledsamma onda uppstår ofta och med utan solsken; en längre vistelse i fria luften om den är varm eller stark är ofta tillräck-

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

ligt. Spåren af denna elaka inverkan kunna hos personer med fin hud upptäckas genast, om man stryker håren tillbaka från hårfästet; ansigtet ser då ut som omgifvet af en brun mask. De enda botemedlen deremot äro tvättning ar med mandelmjök. Det är äfven särdeles helsosamt att skära sönder några friska gurkor och lägga skifvorna på de röda ställena på ansigtet. Hettan drages derigenom ut. Persiljeblad, kokta i vatten och afkylda, användas äfven med synnerlig fördel till tvagning. Amerikanskorna lägga under nätterna en deg af vatten, mjöl och rifna mandlar på pannan och näsan, hvarigenom den upphettade huden afkyles, utan att dock blifva förvekligad. Det bästa medlet är dock att skydda huden för förbränning, ty att ånyo få den så hvit som förut är särdeles svårt.

Man bör derföre undvika att under en längre tid utsätta ansigtet för solens och luftens inflytande. För detta ändamål är det lämpligast att i synnerhet under vartiden, då sol och luft utöfva största inverkan, använda skyddande hattar, slöjor och parasoller. Dervid är att iakttaga, att den svarta färgen ej användes, enär intet drager solstrålarne till sig så mycket som svart. Den svåraste solbränna uppstår vanligen till följd af att svarta tyllslöjor brukats.

Under lustresor, ja till och med promenader, dervid inre upphettning tillkommer, förstöres teinten allmänast. Det skulle derföre vara önskligt om damerna erinrade sig och åter upptogo ett vid början af sjuttonhundratalet mycket allmänt mode: halfmask af sammet och fordrad med fint hvitt linne. Detta mode var derjemte särdeles

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

tilltalande, enär mun och kinder voro lätt omgifna af spetsar, hvilket såg ytterst behagligt ut. Dessa delar af ansigtet behöfva ej heller frukta för de svarta spetsarne eller sammetsfransarne, hvilka allmänt brukades till maskerna, enär solen endast bränner på pannan, näsan, den öfre delen af kinderna, öfverarmen och händerna.

Efter som det är föga troligt att detta mode så snart kommer att vinna anklång hos oss, så skulle man kunna anbefalla en lätt battistduk såsom ett präktigt skyddsmedel. Om man ärnar utsätta sig för luften en längre tid, knyter man den om pannan. I brist deraf kan man med fördel använda en krans af stora friska blad, hvilka på samma gång gifva skydd och svalka. Denna bladskärm erbjuder dessutom den fördelen, att den ofta kan ombytas, hvarjemte den ej väcker så mycket uppseende som en mask. Den förorsakar ej heller rykte om fåfänga, en risk som man lätt utsätter sig för genom att egna allt för stor omsorg åt sitt yttre.

Förutom solbränna och fräknar hotas teinten af ett annat obehag, nemligen orenlighet. Koppor, hudmaskar och bölder uppstå ofta i den skönaste hud. Yttre medel allenast hjälpa ingenting deremot. Hela lefnadssättet måste utöfva sitt inflytande på helsan. Mycket kan dock hjälpas genom tvagning, i synnerhet gent emot de fula hudmaskarne.

Dessa äro de svarta punkter, hvilka märkas i huden, i synnerhet omkring och på näsan, kinderna, mungiporna, invid ögonen, ja ofta inskränka de sig ej blott till dessa mjuka och särdeles porösa delar af huden, utan de infinna sig

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

äfvén på pannan, i nacken och på halsen. De svarta skuggor de förorsaka tyda på smuts, och mången menniska inbillar sig äfvén, att dessa svarta punkter äro hufvudena af små maskar. Att desamma derföre i allmänhet väcka afsky är helt naturligt. Likheten mellan de vanliga maskarne och hudmaskarne kan visserligen ej förnekas. Trycker man ut dem ur huden med fingrarne eller en fin hårnål se de fullkomligt ut som små hvita maskar med svarta hufvuden. Genom vidrörande öfvertygar man sig dock lätt, att det är blott en fettmassa, som runnit ur ytterhudens porer och derigenom antagit formen af en mask. Det svarta hufvudet utgöres af dam, som fastnat i porerna emedan de varit för lösa och ihåliga. Detta är en svaghet i huden, och genom frisk luft och tvagning med friskt vatten kan man lätt bota denna åkomma. Hudmaskarne uttryckas lätt, bäst med en hårnål, med hvilken man närmar sig dem först på afstånd och sedan allt närmare, till dess den tryckes hårdt in i huden. När alla de svarta punkterna blifvit aflägsnade på detta sätt, tvättar man de angripna ställena med kallt vatten. Kallbrand, som annars lätt skulle kunna uppstå genom trycket, undviks derigenom, hvarjemte huden stärkes, så att några hudmaskar derefter ej är att frukta. Hvarje morgon måste man dock gnida in de ställen, der dessa brukat infinna sig med god aseptintvål, hvilken tvättas af med kallt vatten, så att dam ej må kunna sätta sig i porerna och på det att den allt för stora fetthalten i huden må aflägsnas.

Tvättning med tvål och kallt vatten kommer säkerligen att förvåna och förfära mången läsa-

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

rinna, ty, sorgligt nog, finnes det rätt många damer, hvilka tvätta sig endast med ljumt vatten och aldrig använda tvål. Det kan vara möjligt, att de detta oaktagt ega en vacker teint, men säkerligen icke *derföre* att de tvätta sig med ljumt vatten, utan *oaktadt* de göra det. En skön teint går ej gerna förlorad, men den som önskar vinna en sådan den tillgripe *kallt* vatten och tvål!

Engelskorna äro lefvande bevis på denna sats riktighet. Från sin födelse behandlas barnen med kallt vatten och tvål och hos de engelska damerna ser man aldrig dessa afskyvärda hudmaskar, lika så litet som solbränna eller fräknar; för öfrigt är ju den engelska teinten känd för sin fullkomlighet. Men barnens helsa vårdas äfven i jembredd dermed! Förutom tvagningar morgnar och aftnar måste de regelmässigt företaga rörelser i fria luften, hvarjemte dieten utgöres af lättsmälta, men närande ämnen, hvilka aldrig upphetta eller förörena blodet. Ett engelskt barn får aldrig äta svinkött, inga kryddor och inga sockerbagerivaror.

Damer, som lida af kopper, hudmaskar och bölder i ansigtet, måste naturligtvis lefva på liknande sätt; framför allt undvika vin, chokolad och starkt kaffe, röra sig mycket och i synnerhet tvätta ansigtet morgnar och aftnar med en fin yllelapp, bemängd med aseptintvål samt skölja af den med vatten. Efter dans eller häftig upphettning måste man dock undvika kall tvagning; afrifning med en fin linnelapp och något varm mjölk är då mera att rekommendera. Om huden skulle blifva fjällig efter en dylik tvagning på vintern, så går detta ögonblickligen bort, om man

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

före torkningen gnider in huden med mandel-tvål, ej tvättar af den, utan aftorkar den med en mjuk linnelapp. Samma medel användes mot hårda händer.

Tvättning med kallt vatten och tvål är för öfrigt det enda skyddsmedlet mot den för damerna största faran: hudrynkor.

Då qvinnan uppnått trettioalet börjar i allmänhet rynkor att visa sig, i synnerhet omkring ögonen, då de skratta, — de så kallade kråkfötterna — och tvenne rynkor kring munnen. Till följd af en ful vana att förvrída ansigtet under arbete eller andra störande förrättningar, framträder en djup ful rynka mellan ögonbrynen. Likaledes visa sig lätta streck på pannan, och genom brist på uppmärksamhet förändras de snart till djupa rynkor. De flesta menniskor hafva nämligen för vana att understödja sitt tal med ett uttrycksfullt minspel. De draga upp pannan och ögonbrynen, öppna munnen eller låta den hänga såsom tecken till förakt. Intet är mera skadligt för ett ansigtes skönhet, ty inom kort förändra dessa grimaser detsamma till en karrikatyr eller en mask. Minspelet får aldrig vara tvunget, och hos väl uppfostrade menniskor borde det för öfrigt aldrig framträda tydligt, framför allt får det ej vara konstladt. Endast själsrörelserna äro sköna, när de ofrivilligt träda i dagen. Huru förtjusande förefaller t. ex. ej ett halft undertryckt leende, och huru vämjeligt synes ej ett tvunget! Ögonen lida dock mera af grimasen än munnen, ty de förefalla ofta skefva derigenom och ögonbrynen kommer ur den af naturen anvisade riktning

gen. Mest lider dock pannan, om rynkor framträda derå. Hos ålderdomen kan detta egendomliga tecken visserligen ej undvikas, men intill femtio års ålder behöfva de ej synas, och göra det ej heller, om man vårdat huden och ej tillåtit sig den fula ovanan att rynka ögonbrynen eller pannan. Mången dam gör det, som sagt, vid hvarje arbete, t. ex. frisering. När man besväras af solen, förvrider man äfven lätt ansigtet, ehuru det ej gagnar till något. Man bör vara på sin vakt mot dessa ovanor. Pannan tvättas ofta med mandelmjök och under nätterna anlägger man en mjuk linnebindel, doppad i rent smält vax. Men framför allt tvättar man dagligen pannan likasom hela det öfriga ansigtet med kallt vatten. Huden på halsen vill äfven gerna lägga sig i rynkor, i synnerhet öfre delen af halsen; tvagning med kallt vatten och tvål är äfven häremot det bästa medlet.

Här kan det vara lämpligt vederlägga en af dessa många fabler, hvilka äro i omlopp om konsten att bibehålla skönheten, det vill säga med konstgjorda medel. Som bekant talar man om ryktbara, äldre skönheter, hvilka i Paris låtit förfärdiga åt sig falska byster och halsar, och derigenom verkligen lyckats förvilla menniskor. Detta är en uppfinning för lättrogna; ingen har sett fakta för ögonen, utan hvar och en litar på den andres försäkringar. Till falska byster behöfs för öfrigt endast vadd, och falska halsar finnas alldeles icke, åtminstone ej till att förhöja skönheten, men för att skylla sår eller djupa ärr finnas kaut-

schukfyllningar, hvilka dock ingalunda försköna. Sant är, att en del äldre skönheter uppträdt i sällskaper djupt dekolletterade och märkvärdigt nog kunnat förete synnerligen tjusande behag. Detta beror dock ej på konstgjorda medel, utan af en naturlig rikedom. Många sextioåriga kvinnor ega nacke och skuldror, hvilka måste väcka afund bland nutidens unga flickor. Dessa äro i allmänhet magra och utan alla former. Den öfre delen af halsen skall dock alltid förråda ålderdomen, om ock skuldrorna äro aldrig så förtjusande. Den blir nemligen snart gul och skrynklig, ofta redan vid trettionde året! Enda botemedlet deremot är kallt vatten. En ordentlig tvagning hvarje morgon skall alltid leda till att öfre delen af halsen bibehåller en ungdomlig friskhet längre än hvad annars är att vänta. För öfrigt användes med fördel att under natten knyta en linneduk, färgad höggul med saffran, kring halsen. Naturligtvis måste den vara torr innan detta senare sker. Slutligen göra de sköna lämpligast uti att ej visa halsen, sedan de uppnått fyratio års ålder, utan skyla den genom en lätt genomskinlig mollhalsduk eller också blott ett sammetsband.

Dessutom böra de kvinnor, hvilkas ungdomsglans börja slockna, med ifver tvätta de delar af ansigtet, der tidens spår fortast synas, således tinningarne, ögonen, under kinderna och invid öronen.

Såsom redan nämnts, är en verkligen skön teint att anse som helsans morgonrodnad, och mödrar till unga döttrar kunna derföre ej nog

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

tillse att densamma egnas tillräcklig vård, hvarjemte de unga damerna sjelfva borde lägga mera vinning i dagen i detta fall. Huru lättsinnigt fela vi ej deremot genom oförsigtig dans, förkylning och fel i dieten. Må man deruti se skälen till, att en kort ungdomsfriskhet så ofta efterföljes af en gulaktig ansigtsfärg, röda fläckar på huden och blåa ringar kring ögonen.

Ofta hör man lifvet i de större städerna anklagas såsom en afgrund för ungdomens helsa. Men huru sällan är detta fallet.

Sant är, att det sällskapslif der herrskar, är skadligt för helsan, enär baler och tillställningar i allmänhet ej blott följa raskt på hvarandra under vintrarne, utan räcka äfven ända till 4 på morgnarne och ofta längre. Ungdomens rosor blekna och ögonen förlora sin glans! Ensamt nattvakan är tillräcklig för att förstöra både helsa och skönhet. Huru många andra skadliga inflytanden tillströmma dock ej! Det straffvärda isätandet förstör tänderna och lungorna; det fula modet att supera midt i natten samt förtärandet af rådjursstekar, pastejer och salater förstör magen och derigenom i första instansen teinten. Vidare komma de många tillfällena till förkylning! Under dansen tänker ingen ung flicka på det drag, som träffar henne, och vid affärden går det vanligen så skyndsamt till väga, att ingen tid finnes att tänka på helsans bevarande.

Få damer ana, huru farlig en förkylning kan blifva för deras skönhet, och dock kan den härligaste teint förderivas derigenom. Kopparrodnad, reformar och utslag blifva lätt en följd

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

deraf, andra större sjukdomar, hvilka kunna framkallas genom förkylning, att förtiga.

Att skydda sig mot förkylning utgör intet bevis på veklighet, enär man äfven i detta fall kan, om man är försiktig, söka att härda sig. Rörelse i fria luften är dertill särdeles lämplig och kan ej nog anbefallas åt unga damer, såväl som åt mogna skönheter.

Huru verksam vanan att härda sig är, framgår redan deraf, att just den finaste hud kan uthärda den största köld. Hvarje människa har ansigtet blottadt, men om man skulle utsätta hals och armar på samma sätt för luften, skulle förkylning med säkerhet blifva en följd. Bäst härdar man sig genom tvättning med kallt vatten. Det är dock rådligast att uraktlåta alla härdningsförsök, om man förkyldt sig, och vänta dermed till dess det gått öfver.

För att kunna vårda teinten och bibehålla dess skönhet, måste man egentligen börja redan som barn att skydda huden och bevara helsan. Den första uppfostran, den fysiska såväl som den psykiska, är af största vigt för att skönheten skall kunna utvecklas och bevaras, och hvarje moder, som önskar gifva sina barn denna fégåfva, bör allvarligt vaka öfver sina älsklingars andliga och lekamliga välbefinnande.

Den mognare skönheten vilja vi föröfrigt allvarligt råda att ej använda konstgjorda skönhetsmedel; i synnerhet smink, den hvita mindre än den röda, enär den innehåller flere giftiga substanser, framför allt qvicksilfver. Oseden att beströ huden med *poudre de riz* för att få en hvit teint är ej

heller gagnelig. Detta rispulfver hjälper blott för fetaktig hud och ser för öfrigt löjligt ut, enär det ej kan aftvättas fullkomligt. Man ser alltid ut, som hade man kommit i intim beröring med en mjölnare.

II.

Ögonen.

Ingen kan naturligtvis förvärfva sig sköna ögon, men fula ögon kunna förskönas om de vårdas och skyddas. Närsynthet, skelande, blinkande och inflammationer kunna förändra ögonen till oigenkännelighet. Genom en mild och vänlig blick kan det fulaste öga förefalla älskligt och angenämt. Egentligen finnes det inga fula ögon, ty de äro alltid själens spegel, och är denna skön skall ett öfverjordiskt ljus skimra i och försköna det minsta och mest missbildade öga. Någon bestämd regel för ögonens skönhet låter ej heller gerna tänka sig; stora och mandelformiga anses för sköna; färgen har mindre att betyda, ty gröna och grå ögon kunna lika så väl utöfva tjusning, som himmelsblå och mörkbruna, hvilka blifvit så besjungna i både ord och bild.

Skelandet beror ofta på försummelse i barn-
domen, men kan äfven vara en svaghet i ögonen.
En skicklig ögonläkare måste i sådant fall råd-
frågas, men operation bör man undvika så länge
som möjligt, enär den oftast är farlig och icke
alltid gagnelig.

Närsynthet vanställer likaledes ögonen i hög grad, derigenom att blinkningar och hopknipande af ögonmusklerna blifva deraf en följd. Att närsynthet tagit så öfverhand beror till stor del på ärftlighet, men oftast uppstår den genom försumlighet, eller brist på uppsigt öfver barnen och ungdomen. Vid läsning och skrifning måste läraren tillse, att kroppen hålles rak och hufvudet så långt från bordet som möjligt. Man bör aldrig tillåta, att ett barn utan uppsigt fördjupar sig i en bok; det sticker då alltid in näsan och närsynthet blir en gifven följd. Den uppväxande ungdomens begär efter lektyr, oftast i hemlighet, är otvifvelaktigt hufvudorsaken till närsynthet. Man kan därför ej vara nog uppmärksam på att bekämpa denna böjelse, hvilken för öfrigt framkallar en stark nervretning och sedermera kännetecknar sig i krampanfall eller nersvaghet. Vanligtvis läsa de unga bokvurmarne i hemlighet, i skymningen eller vid dålig belysning, hvilket är som det sämsta gift för ögonen. Man bör dock ej föröka begäret efter läsning genom stränga förbud eller straff, ty derigenom skulle saken bedrifvas än mera lidelsefullt och hemligt. I menniskonaturen ligger nemligen en ädel källa, vetgirigheten, mot hvilken man dock oafåtligt måste kämpa genom att använda alla de medel en god pedagogik medgifver.

Barnen må erhålla goda böcker för att liksom en belöning läsa högt, eller också för sig sjelfva, men aldrig utan uppsigt, på det att de må vänja sig att hålla sig raka och ej föra boken för nära ögonen, hvilket lätt sker för att tillfredsställa beqvämlichkeiten. Detsamma gäller naturligtvis

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

om alla andra sysselsättningar, i synnerhet skrifning och framförallt de qvinliga handarbetena. Märker man, att ett barn har svaga ögon, så låter man det springa omkring i det gröna, samt undvika allt arbete, som kan anstränga ögonen.

Helsan utöfvar äfven härvidlag ett betydligt inflytande på ögonens skönhet. En matt, glanslös blick förekommer ej hos friska människor, och hvitan i ögonen måste ega detta blåaktiga skimmer, hvilket gör barnens ögon så tilltalande. Är hvitan gulaktig eller rödaktig, så förlorar det skönaste öga sin största dragningskraft genom detta bevis på sjuklighet. Långa ögonhår och fint tecknade, men täta ögonbryn utgöra kännetecken på skönhet, men man får ej företaga sig det minsta för att framkalla den. Det enda man har att tillse, är att ögonhåren och ögonbrynen ej skadas. De senare falla nemligen mycket lätt af om de ofta vidröras. Man bör derföre ej påsätta barn nattmössor, hvilka gå för långt fram, hvarjemte håret bör klippas kort så att ögonbrynen ej beröras deraf. Hårets färgande, numera ytterst vanligt, är visserligen icke skadligt, men ser ej behagligt ut.

III.

Näsan.

Näsan kan sägas utgöra den viktigaste delen, då man skall bedöma ett ansigtets skönhet. En grekisk näsbildning anses skönast. Men det kan ej förnekas, att en viss enformighet i dragen framkallas genom denna raka linie, hvilken lätt förlämnar ansigtet ett uttryck af dumhet. En fint böjd näsa tager sig vida mera snillrik och djerf ut. De små trubbnäsorna, hvilka skjuta något i höjden, gifva åt ansigtet ett pikant uttryck. Man benämner dem Kleopatronäsor, enär de i allmänhet förefalla högmodiga och koketta likasom denna forntida drottning, om hvars skönhet ännu talas, oaktadt hon hade trubbnäsa.

Att dessa tvenne nästyper ofta förekomma i högst afskyvärda afarter ser man dagligen. Den grekiska näsan är ofta platt och bred, hvarigenom den gifver åt ansigtet en viss likhet med ett får; den romerska näsan, hvars fina båge är så förtjusande, förvandlas till en riktig krok eller snabel och förlämnar ansigtet ett uttryck af roffågel. Trubbnäsorna blifva stundom så runda och tjocka, att de lämpa sig mera för hundar och kattor än

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

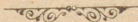
för människor. Mot dylika afarter finnes det tyvärr intet medel, lika litet som öfver hufvud taget mycket kan göras för att vårda näsans skönhet. Man måste därför tillse att den ej vanställles af solbränna eller hudmaskar, hvilka gerna samlas just på denna del af ansigtet. Näsrodnad är likaledes en högst obehaglig företeelse; för att förhindra den måste blodet cirkulera fritt. De som lida af kongestjoner åt hufvudet hafva i allmänhet röda näsor. Snörning, trånga skor, med ett ord allt som hämmar blodets cirkulation, framkallar röda näsor. Att sitta nedlutad vid ett handarbete, läsning eller skrifning förorsakar äfven röda näsor. Rörelse är därför bästa medlet att vidmakthålla ett riktigt blodomlopp, men går man för långt, såsom vid dans, blifver näsan snart kopparröd. Skarp luft och vinterkyla åstadkomma äfven liknande obehag. Man bör därför fästa en slöja kring ansigtet och kläda sig varmt, ty fryser man derigenom att blodcirkulationen hämmas, så blir näsan röd. Varna, ångande drycker äro likaledes skadliga, hvarföre man bör låta dem dunsta af, innan man njuter deraf.

Under barndomen kan för öfrigt mycket göras för näsans skönhet, ty mask och skrofler äro ofta de första orsakerna till dess vanställande, i synnerhet att den blifver tjock och klumpig. Barn bruka äfven hafva den fula ovanan att peta sig i näsan med fingrarne eller andra ting och derigenom vidga ut den betydligt, hvilket måste anses högst obehagligt. Man bör därför stipulera stränga straff för denna ovana, hvartill för öfrigt äfven fullvuxna göra sig skyldiga.

Derföre att ansigtet är fult, så är det ingalunda säkert att ej näsan kan vara täck, likasom det finnes rätt många människor, hvilka måste anses sköna, ehuru deras näsor äro fula. En enda del af ansigtet kan ej bestämma öfver skönhet eller fulhet. Man bör derföre ej misströsta, äfven om näsan skulle vara ful, utan egna i dess ställe sin uppmärksamhet åt ansigtets öfriga delar. Smaken är derjemte högst olika äfven i detta fall. Mången anser en skarpt utpräglad romersk näsa skön och intressant.

Ett känt faktum är att man kan förälska sig i ett ansigte, som vanprydes af en ytterst ful näsa. Bulwer förtäljer om en ung man, som tog sin fästmöes arm och ej kunde förstå hvarföre gatpojkarne sprungo efter dem och skreko: »se så'n tjock näsa», han egde nemligen ej den minsta aning om huru föga tilltalande detta parti af den älskades ansigte var.

Munnen spelar dock en vida vigtigare roll vid bedömandet af ett ansigtes skönhet, och vi vilja derföre egna densamma ett särskildt kapitel.

IV.

Munnen.

Vida mer låter sig göra för munnens vård än för hvilket annat parti af ansigtet som helst, och då densamma utöfvar stort inflytande på anletsdragen, genom att i synnerhet förläna dem ett själfullt uttryck, torde det vara lämpligt, att utförligt sysselsätta sig med reglerna för dess vård.

Fysionomisterna påstå med rätta, att de lättast förmå gissa sig till människans inre egenskaper genom att aktgifva på munnen och på ögonen. Själen och karakteren känneteckna sig tydligen i munnens rörelser under tal såväl som vid leende eller skratt.

En stor mun kan visserligen ej förminskas genom den omsorgsfullaste vård, men den kan likväl vara skön. Äfven här vid lag är det naturliga ett hufvudvilkor för skönheten. Allt konstladt förvrider dragen och framförallt munnen. Man må dock ej glömma, att det naturliga äfven kan förefalla fult, och man bör ingalunda lemna detta fritt spelrum. Gäslande, läpparnes hängande eller vidöppen mun tyda visserligen på natur, men samtidigt på en ringa bildningsgrad.

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

En bildad människa skall ej göra sig skyldig dertill, likaså litet som att grimasera med munnen. Bäst är att hålla läpparne stilla, fast slutna till hvarandra och under samtal öppna dem blott så mycket att orden höras tydligt. Man bör så mycket som möjligt undvika att skratta och tala samtidigt, ty munnen vidgas derigenom ut i betydlig grad. Eger man särdeles vackra tänder kan man tillåta sig det, men äfven i sådant fall bör man icke visa dem för ofta, i synnerhet aldrig med afsigt eller med våld. De skönaste tänder kunna vanställa munnen om de visas förtydligt och för ofta. Det finnes menniskor, hvilka visa tänderna likasom vilda djur, men derigenom väcka de blott afsmak. Man bör sällan skratta, ty man anses ofta för dum eller själlös, om man skrattar för mycket. I synnerhet bör man aldrig tvinga sig dertill. Om skratet motvilligt och liksom förstulet leker kring läpparne, utöfvar det samma verkan som om ett solsken lyste upp ansigtet.

Röda, svällande läppar anses utgöra typen för skönhet, om de ej äro allt för tjocka, men ej heller för tunna. Är detta sistnämnda fallet kan man i någon mån afhjelpa denna förlust genom att hålla munnen något öppen, hvarigenom läpparne synas bredare. Smala läppar gifva åt ansigtet ett uttryck af skärpa och elakhet. Äro läpparne för tjocka må man öfva sig i konsten att sluta till munnen hårdt och draga läpparne något inåt. Dock måste detta ske nästan omärkligt, enär det i annat fall ser affekteradt ut och vanställer i stället för att försköna. Den, som har bleka, torra läppar vidrör dem lätt med tun-

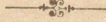
Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

gan, hvarigenom de hållas friska; dock får det ej ske för ofta, emedan de derigenom blifva lätt mottagliga för kyla och springa sönder. Emot bleka läppar måste man för öfrigt använda äfven inre medel, enär de vanligen äro tecken till bleksot eller sjuklighet.

Spruckna läppar kan man stundom bestryka med läppomada eller också frisk söt grädde. Att ofta tvätta munnen med kallt vatten är äfven nödvändigt, emedan slem och annan orenlighet ofta fastnar i mungiporna, hvilket lätt leder till munsjukdomar, såsom t. ex. inflammation. Ehuru läpparne böra vara fuktiga, få de dock aldrig vara våta. Det obehagligaste som finnes är en så kallad våt kyss! Innan man utdelar detta tecken på kärlek och vänskap bör man torka munnen; annars riskerar man att den som blifvit kysst efteråt i hemlighet torkar bort kyssen. Man undviker äfven att komma någon så nära när man talar, att spott sprutar ur munnen. Man väcker derigenom ofta afsky hos känsliga naturer, äfven om man eljest är ren och eger en god andedrägt. Att vidmakthålla det sistnämnda är likaledes en viktig sak, ty de skönaste läppar ingifva afsky om de utdunsta en oangenäm lukt. Stor renlighet är det bästa medlet mot dålig andedrägt; munnen måste dagligen sköljas och tungan befrias från slem genom en nål af fiskben. Helsan utöfvar äfven sitt inflytande på andedräkten; den som är behäftad med sjukdomar i lungorna eller magen är säkerligen äfven utsatt för dålig andedrägt. I sådant fall bör munnen ofta spolas med välluktande vatten, hvarjemte man bör tugga pepparmyntskulor etc.

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

Många rätter förorsaka äfven dålig andedrägt, i synnerhet rödlök, rättikor, senap m. m.; männen förderfva andedrägten genom tobaksrök och viner. Det bästa välluktande fluidet att skölja munnen med är några droppar *Eau de Cologne* i friskt vatten. Äfven pepparmyntvatten, blandadt med vanligt vatten, är särdeles användbart.

V.

Tänderna.

Tänderna utgöra en väsentlig beståndsdel af skönheten. Tandlidanden vanställa ansigtet och förderfva derjemte mage och nerver.

Vid tal, leende och — kyssande spela tänderna en stor rol; en ful mun kan blifva skön genom dem och ett dystert ansigte förefaller ofta ljusst och gladt, då ett leende låter en rad elfbenshvita perlor sticka fram. Den, som har goda tänder, har också vanligen en god mage och är till följd deraf i besittning af ett godt lynne.

Tyvärre äro dock goda tänder ej alltid sköna och de senare icke alltid goda. Den hårda glänsande jemna tandytan är det som förnämligast gör att tänderna synas sköna. Ju hvitare och mera glänsande emaljen är, desto fortare kan den dock springa sönder, och ju tätare tandraderna stå, desto svårare är det att skydda dem. Likväl finnes det medel att bibehålla tänderna friska och sköna ända intill de senare lefnadsåren, och detta är en ständig uppmärksamhet, begynnande redan hos barnet. Då mjölkänderna framträda måste en samvetsgrann läkare rådfrågas. Tand-

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

röta uppstår oftast hos barn, hvarigenom tändernas grundsubstans, den fosfor- och kolsyrate kalken förminskas. I dylika fall måste en läkares hjälp vara af behovet högeligen påkallad. Det späda barnet får visserligen ej intaga några läkemedel, men modersmjölken kan bemängas med tandstärkande medel genom att ammorna få intaga dem. Detta medför vanligen åsyftad verkan. Ofta är en operation nödvändig för de första tänderna, såsom t. ex. en inskärning för att underlätta desammas genomträngande o. s. v.

Den tidpunkt, då tänderna bytas om, vanligen det sjunde lefnadsåret, är dock än mera vigtig. Barnets käkar måste dagligen undersökas för att upptäcka de tänder, hvilka vilja bryta sig igenom innan mjölkanden ens är borta, hvilket ofta inträffar. Den nya tanden tränges annars i en sned riktning, hvilket har till följd, att alla de öfriga tänderna äfven skjuta upp snedt. Mjölktanden måste derföre genast uttagas, så snart den nya tanden blifver synlig.

När de nya tänderna intagit en rät och jemn ställning, måste deras vård genast börja. Det händer nemligen ej sällan, att tänderna förstöras redan i barndomen, om ej den största renlighet iakttages. Hvarje tand måste på aftnarne strax innan liggdags borstas med en mjuk tandborste från alla sidor, men i synnerhet den *inre*. Skulle tänderna stå så tätt, att borsten ej kan tränga emellan, så tager man ett linneband, bred som ett finger och drager det mellan tänderna. Derefter spolat barnets mun med ljumt vatten.

Morgonen derpå upprepas samma förfarande, der vid litet tandpulver tages på borsten, så att slemmet, som bildats under natten, må aflägsnas. Sedan tänderna blifvit borstade, måste barnet skölja munnen med kallt vatten, dervid man bör lära det att *gurgla* sig, nämligen att släppa ned det friska vattnet i svalget, röra det der en stund, samt sedan spola ut det. Detta förfarande stärker tandköttet och är synnerligen helsosamt vid halslidanden.

Under måltiden ger man akt på att barnet ej får förtära för varma drycker och att det tuggar maten ordentligt å ömse sidor af munnen. Man lär det äfven att försigtigt bruka framtänderna; något hårdt får barnet aldrig bita af med dem. Det är likväl godt att låta barnet bita i mjukt bröd och saftiga päron, emedan framtänderna derigenom stärkas.

Efter *hvarje* måltid, sålunda äfven efter kakor, kaffe eller mjölk måste munnen sköljas med ej allt för kallt vatten. När barnet uppnått tio års ålder kan man öfverlåta tändernas dagliga rengörande åt det sjelft, men man gifver noga akt på, att behörig grundlighet och försigtighet iakttages, att tänderna ej stötas eller misshandlas på något sätt, samt att munnen dervid ej öppnas allt för mycket. Dessutom bör man ej försumma att konsultera med en god tandläkare så fort någon svart fläck iakttages på tanden eller barnet börjar lida af tandvärk.

Om man följer dessa regler ända intill de senaste lefnadsåren, skola tänderna bibehålla sig friska och sköna.

Naturligtvis måste en särdeles stor omsorg ägnas åt tänderna vid sjukdomar eller badkurer. Är en patient så sjuk, att tänderna ej kunna rengöras, så måste en tandläkare noggrant undersöka dem genast efter tillfrisknandet och borttaga den samlade vinstenen.

Under brunnsdrickning, i synnerhet om man dricker jern- eller svafvelhaltigt vatten, måste tänderna vårdas väl. Ofvannämnde förfarande iakttages noga, men tänderna putsas dock *efter* brunnsdrickningen, ty slemmet, som samlats under natten, skyddar dem för mineralvattnets inverkan. Till tandpulver användes *slammkrita*, blandad med fint pulveriserad *kalmusrot*; tandborstar af kautschuk användas med synnerlig fördel enär de ej släppa ifrån sig några hår i munnen. Tänderna borstas, om möjligt uppifrån och nedåt, icke på tvären, hvarigenom skårer i emaljen lätt uppstå och mellanrummen rengöras ordentligt.

VI.

Håret.

Redan forntidens skalder besjöngo hårets skönhet; Bernice bruna lockar räknades bland himlahvalfvets stjernor och Isoldes guldgula hårstrå, hvilket slingrat sig kring en svalas vingar, väckte såväl den unge riddaren Tristan som den gamle konung Markes kärlek till lif. Hvem skulle kunna tälja huru många dikter »den älskades lockar» framalstrat?

Omdömet öfver hårets färg utfaller dock helt olika; det gifves menniskor, hvilka anse rödt hår afskyvärdt, och åter ingen andra, målare i synnerhet, hvilka dyrka det och se deri typen för qvinnans skönhet.

Hårets färg, det må nu vara askgrått, rödt, brunt eller svart är likväl ej af så stor vigt, ty skönheten bestämmes ej deraf, utan genom längden och tjockleken, glansen och dess lockiga beskaffenhet.

Det är nästan otroligt huru stort inflytande hårkorgen har på ansigtets utseende; inom ett par minuter kan man försköna sig eller blifva ful som synden, allt efter som håret är friseradt.

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

Spegeln måste delvis rådfrågas eller ock andras omdöme, ehuru man ej alltid bör förlita sig derpå, dels enär smaken är så olika, dels emedan det finnes personer, hvilka förargas om något särdeles vackert åstadkommes, hvarföre de genom dåliga råd söka förhindra det. Lockigt, vågigt och böljande hår tager sig bäst ut, rakt, slätt uppkammadt har, såsom föga tilltalande, totalt borttagits. Ju skönare och rikare håret är, desto naturligare måste det uppbäras. Ett enda tag af kammen kan dock i hög grad till det bättre förändra den enklaste frisur. Långa personer kläder det att hafva håret lätt tillbakastruket. Höga pannor förorsaka vida större besvär. Lockar torde för sådana vara lämpligast.

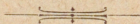
För att befordra hårets växande är det mest kända medel ännu det bästa, nämligen att ofta skära af spetsarne och gnida in håret med god pomada. Huden ingnides åtminstone en gång i veckan med frisk mandelolja, deruti en droppe rosenolja blifvit blandad, hvarefter mjellen bortkmmas. Den, som har mycket fett och smutsigt hår, bör en gång i månaden rengöra hufvudet med tvål och en linnelapp, men derunder väl akta sig för förkylning, hvilken lätt uppstår genom det våta håret.

På barn, i synnerhet små flickor, bör håret kortklippas en gång i månaden, detta förnämligast från det andra till det trettonde eller fjortonde året. Iakttager man ej detta noga, skall man med få undantag finna, att huru starkt håret än är, det dock innan flickan sett tjugo vårar blifvit tunnt och börjar falla af. Hålles hufvudet för varmt, gå håren lätt af. Under längre resor,

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

hvarunder man ofta måste hafva hattarne på under flera dagar och nätter händer detta ofta. Men äfven kyla i håret är skadligt, i synnerhet om man utsätter sig därför plötsligt och efter stark upphettning.

Håret grånar vanligen ej förrän menniskan uppnått fyratio års ålder. Enstaka gråa hår uppstå i allmänhet till följd af febrar eller hufvudvärk. Så länge de uppträda enskildt bör man rycka bort dem; detta måste likväl ske försigtigt, emedan hårroten annars stannar qvar och ett nytt hvitt hårstrå växer upp. Bäst är att gnida in litet mandelolja på den plats, der det hvita håret suttit. Att färga håret, om det är grått, vilja vi ej tillråda, enär färgmedlen i allmänhet innehålla skadliga beståndsdelar, hvilka inverka högst beklagligt på ögon och nerver. Efter en längre tids begagnande uppstår vanligen en vaggnig af hufvudet, likasom då hvitt smink användes. Grått hår pryder för öfrigt vida bättre än färgadt eller falskt.

VII.

Hals och armar.

Ehuru det nu för tiden är sed att blotta hals och armar endast vid stor toalett, så äro de detta oaktadt rätt viktiga beståndsdelar af skönheten. Numera finnes det vida färre sköna armar och halsar än fordom. Skälet härtill ligger uti den nutida qvinnans magerhet och sjuklighet. I all synnerhet felas det rätta medelmåttet, ty antingen ser man verkliga trumpinnar till armar, eller också äro de tjocka, röda eller blå likasom tillhörde de tvätterskor. På samma sätt är det med halsarne, hvilka antingen erinra om benrangel eller om gåsbröst. Att vara för fet är dock vida fulare än att vara för mager. Det sistnämnda kan åtminstone skylas, under det feta qvinnor förefalla högst komiska.

Hvarje qvinna bör för öfrigt så litet som möjligt visa halsen, den må nu vara fet eller mager; ja, till och med om den är fulländadt skön och rund är det bäst, att ej visa sig alt för mycket dekolletterad. Den verkliga skönheten behöfver ej tillgripa dylika medel, och är halsen mager, så ser det i högsta grad afskyvärdt ut,

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

om klädningen är för mycket uringad; är den för fet förefaller det vämjeligt. Dessutom strider det mot qvinligheten att uppträda halfnaken i ett sällskap! Det är rent af oförklarligt att så många väluppfostrade unga flickor kunna göra det. Nu för tiden döljer man vanligen ej ens sjelfva axlarne, ett mode, som visst icke är skönt och i hvarje fall oanständigt.

Det borde vara regel, att klädningen bäres åtminstone två finger högre vid halsen, än axlarnes uringning framträder vid barmen, ty, som sagdt, ej allenast sedlighets- utan äfven skönhetskänslan fordra det. Skuldrorna och nacken kunna deremot ju vara något mera uringade, utan att det behöfver förefalla oanständigt.

För att erhålla en vackert formad hals, är det nödvändigt att egna sin uppmärksamhet deråt redan i barndomen. Man tillser, att barnen hålla skuldrorna rätt genom att på morgnarne och aftnarne låta dem hålla händerna på ryggen, eller med en aln stucken mellan armarne, hvilka hållas på ryggen, låta dem spatsera en stund. Derigenom spännes bröstet; och halskotorna, hvilka ofta bilda riktiga fördjupningar, framträda ej. Vidare är det nyttigt att hålla hals och armar bara; detta får dock ej ske i solvärme. Synes en liten flicka ega anlag för fetma eller att få röda öfverarmar, bör hon ej få gå med dem bara. Armarne vanställas ofta genom långa, fula hår, hvilka man dock ej får skära af, utan är det bäst att bränna dem på ett ljus, hvarefter armen tvättas i saltvatten. Alla andra medel äro skadliga. Magra eller tjocka öfverarmar är det lämpligast att dölja så mycket som möjligt. Härvid spelar modet en stor roll.

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

Flor och spetsar äro särdeles lämpliga för fula armar och halsar, hvarjemte de äfven göra ett behagligt intryck. För att armarnes form såväl som deras friskhet skall kunna bibehållas, böra de ofta tvättas i kallt vatten, framförallt i axelhållorna. Att blanda vattnet med tvål och välluktande essencer, isynnerhet benzoetinktur, är synnerligen lämpligt, enär armsvetten derigenom aflägsnas.

VIII.

Händer och fötter.

Det finnes menniskor, hvilka anse en skön hand vara det förnämsta vid bedömandet af kvinnans skönhet. Man har till och med sysslat med händernas fysiologi och Lavaters uttalanden i detta fall kunna visserligen anses särdeles galanta och pikanta, men ingalunda fullt tillförlitliga. Det är nemligen en ren hypotes att kunna se en menniskas karaktär genom händernas form, likaså litet som man af dess linier förmår tyda hennes framtida öden. Menniskans yrke och vanor kan man dock i allmänhet finna genom att närmare betrakta hennes händer. Sömmerskan har sönderstuckna fingrar, handtverkaren grofva och starka händer, och den husmor, som sjelf lägger hand vid allt, som bakar, kokar, tvättar och skurar, kommer likaledes snart att få hårda och röda händer. Det är sorgligt, men sant, att en vacker hand tyder på lättja och brist på sysselsättning, allt arbete vanställer den, till och med pianospelning! Fint handarbete, såsom krokning, stickning, väfnad och spånad skadar dock ej händerna. Bagaryrket förskönar dem till och

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

med. Den, som ofta bakar marzipan, får de vitaste och mjukaste händer, enär mjölet och oljan i mandlarna utgöra ett förträffligt kosmetiskt medel, hvilket vi ofta påpekat. För öfrigt må den flitiga qvinnan ej misströsta, ty arbete skadar ej verkligen sköna händer, enär hvita, fylliga händer svårligen hårdna, i synnerhet om qvinnan passerat den första ungdomens gräns. Barnens händer kan man dock ej egna för mycken omsorg och vård. Man måste sålunda tillse att deras händer alltid äro försedda med mjuka, tjocka handskar under lek. Framförallt måste man dock skydda händerna för kyla; det är vanligen ungdomen som får fingrarna förkylda, och har detta en gång skett, så förblifva händerna i allmänhet tjocka, oformliga, stela och eldröda. Ingnidning med fettämnen och värme äro de enda skyddsmedel man känner mot frost. Tvagning med kokt hvetekli eller med mjöl af den vilda kastanien är ytterst gagneligt för handen. Mandekli är dock ännu bättre, dock bör man äfven tvätta sig med kli. Blifva händerna grofva, måste man bära handskar en tid efter tvagningen. Naglarnes vård är vidare af särdeles vigt. De måste vara långa och böjda för att uppfylla anspråken på skönhet, hvarjemte den så kallade halfmånen tydligt måste framträda. Man får ej skära dem för korta, men ej heller offra åt det fula modet att bära dem långa som klor, hvilka kunna väcka andra människors rädsla. Barnens naglar måste en gång i veckan klippas i bågform, hvarefter huden rundt omkring tränges tillbaka med en slö knif, så att halfmånen träder fram vid nagelroten; härefter poleras naglarna

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

med vatten, tvål och en ren linnelapp. Man bör aldrig tåla svarta eller afbitna naglar hos barn. Bläckfläckar och dessa mörka fläckar, hvilka så lätt uppstå vid frukters inläggning aflägsnas lätt med citronsaff. Svulster på fingrarne botas genom ett omslag af tuggadt bröd. En skicklig läkare bör dock först rådfrågas. Sällan får man likväl se en vacker hand. Ej ens de förnämaste damer kunna alltid berömma sig deraf. Man bör aldrig kokettera med sina händer; äro de sköna, gifves nog akt derpå derförutan. I annat fall gör man sig löjlig i förståndigt folks ögon.

Endast de högre klasserna kunna egna sig åt fötternas vård, lika så väl som åt händernas. Foten skall ej allenast vara liten, utan väl formad och väl beklädd för att kallas skön. Ingen bildad människa kan anse kinesiskornas fötter sköna. Gången och hållningen bero för öfrigt i hög grad af en välformad fot. Den måste vara elastisk, hög och lätt böjd utåt; tårna nedsättas först under gången, men utan allt koketteri. Första villkoret för att foten skall kallas skön, är att den är frisk och ej besväras af några utväxter, såsom liktårnar och annat. Trånga skor förstöra de skönaste fötter, i synnerhet under barn- och ungdomen, ty derigenom uppstå de förfärliga liktårnarne, hvilka förstöra gången. Om ej trycket upphör, finnes ingen hjälp. Bäst är att gå i tofflor några dagar och under tiden lägga sura äppelskifvor på liktårnarne. Äfven citronsaff gör samma verkan. Fläskbitar kyla och uppmjuka likaledes. Trånga skor få aldrig brukas sedermera.

IX.

Toilett och uppträdande.

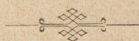
Ett godt sätt och en smakfull toilett utgöra den bästa ram för skönheten, ja de trycka, så att säga, sin stämpel på densamma. För höga gestalter utgör det ingen svårighet att vänja sig vid en ädel hållning, små figurer kunna dock ersätta den genom ett behagligt uppträdande. I hvarje fall måste dock tillses, att gränsen för det naturliga ej öfverskrides. Affektation utöfvar alltid en störande inverkan. Ett godt sätt lär man sig ej hos dansmästaren, enär detsamma består af en samverkan af så många inre och yttre egenskaper, att det knappast låter sig säga huru man skall kunna tillägna sig det. En rak, men otvungen hållning af öfverkroppen, lugn och jemnhet i rörelserna samt säkerhet i uppträdande utgöra väsentliga fordringar. Säkerhet i goda tonens formler och en lugn sjelfbeherskning äro likaledes oundgängliga. Man får ej vara tvehågsen, om hvad man skall företaga sig, och man får ej visa några nycker, om man vill iakttaga ett godt sätt. Små gestalter kunna dock uppträda liffigare och tillåta sig många inkonsekvenser eller nycker,

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

utan att uppträdandet derigenom sãras. Aldre damer bõra ej buga sig fõr djupt, fõr sã vidt ej de presenteras fõr en furstinna. En vãnlig halfbõjning af õfverkroppen ˆr tillrˆcklig fõr att uppfylla artighetens fordringar. Unga flickor, de mˆ nu vara stora eller smˆ, fõrnˆma eller ringa, passar det bˆst att buga sig djupt och med nedslagna õgon. I sˆllskaper fˆ de ej tilllˆta sig allt fõr lifliga ˆtbõrder, framfõr allt ej fˆkta omkring sig med armarne eller skaka hela kroppen, ej heller skratta hõgljudt, och ˆnnu mindre tala allt fõr hõgt, ej slˆ sig ned dˆ ˆldre damer stˆ, icke sˆtta fõtterna i kors eller strˆcka ut dem, utan alltid hafva fõr õgonen, att ett godt, behagligt sˆtt pryder en ung flicka. En ung dam, hon mˆ nu vara gift eller ej, fˆr aldrig under samtalets lopp vidrõra en herre med hˆnderna, och ej heller slˆ till honom med solfjˆdern. Fõr sã vidt det ˆr frˆga om ett ˆterseende efter en lˆngre frˆnvaro, eller hon mõter en intim vˆn i huset, sˆ mˆ hon dock rˆcka ˆfven en herre sin hand. Denna sed har nu blifvit mycket allmˆn. Det sˆtt hvarpˆ handen rˆckes, utgõr ett bevis pˆ den stˆllning den mottagne intager till huset. Det finnes handtryckningar, hvilka ˆro kalla som nordpolen, och andra, hvilka berõra nerverna likasom en elektrisk strõm. Det ˆr ej vˆr mening att alla naturliga kˆnslor skola dõljas, vi anse blott att en viss ˆterhˆllsamhet bõr iakttagas.

Fõr att toiletten skall utõfva nˆgot inflytande pˆ skõnheten, mˆste man tillse, att den lˆmpas efter hvarje ansigtes sˆrskilda egendomligheter. Mˆnga damer gifva ej akt hˆr pˆ, utan vanstˆlla sig med sina hattar, hufvor och spetsar i stˆllet

för att förhöja skönheten. Några allmänna råd äro här vid lag otänkbara. Enkelhet och färger-
nas harmoni måste ovillkorligen pryda, tyget må
nu vara dyrt eller billigt. På drägten må för
öfrigt all omsorg nedläggas, men sedermera bör
man ej heller tänka på den. Denna gyllene regel
bör qvinnan alltid hafva för ögonen. Må skön-
heten vårdas, men glöm, att den finnes, ty omed-
vetenhet utgör skönhetens prydnad. Fåfänga
utgör dess stötesten. Kunde man utrota den,
skulle qvinnokönets lycka i hög grad höjas,
ty fåfängans fröjder äro obetydliga gent emot de
lidanden den medför. Skönheten vårdas bäst,
om fåfängan kan öfvervinnas, ty den vanställer
de skönaste anletsdrag.

Kemiskt-tekniska fabriker intaga ett synnerligen framstående, om ock ej af alla kontrahenter erkänt rum bland medlen till skönhets bevarande. I och för tillgodoseendet af de behof, som härigenom framkallats, hafva industriella anläggningar i denna bransch vuxit upp lik svampar ur jorden. Tyvärr ega dock de flesta af dem den likheten med de senare, att de ej alla ega den användbarhet, som är ett oeftergiftigt vilkor för att desamma skola kunna blifva till gagn. Humbugsmakeriet är synnerligen stort på detta område, hvilket å ena sidan finner sin förklaringsgrund deruti, att allmänheten oftast mera ser på prisbillighet än på en varas qvalitet, men å den andra framställes detta förhållande i sin rätta belysning derigenom, att de tekniska kunskaper, det driftskapital och den omutliga redbarhet, förutan hvilka dylika etablissement ej kunna verka till gagn, ej finnas till, hvilket naturligtvis måste utöfva ett hämmande inflytande på nämnda fabrikaters qvalitet. I ingen affärsbransch äro underhaltiga, ja rent af skadliga varor så lätta att afsätta bland en lättrogen allmänhet som just de kemiskt-tekniska skönhetsmedlen, men det är därför ock så mycket mera aktningvärdt och lofvärdt, då en fabrik i denna bransch håller sig fri från allt humbugsmakeri och presterar gagneliga fabriker. Ett dylikt tillvägagående blifver alltid senteradt

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

af allmänheten. Derpå ega vi ett talande vitnesbörd i den utsträckning Barnängens Tekniska Fabrik i Stockholm tagit och det berättigade erkännande och förtroende den vunnit såväl i in- som utlandet. För att ej frångå gränserna för detta arbete vilja vi ej närmare vidröra dess mångfald af tillverkningar, utan blott särskildt framhålla några få, hvilka kunna anses fullt lämpliga att anbefalla. I främsta rummet vilja vi då påpeka:

Eau de Cologne Royale, gör skäl för namnet.

Eau de Cologne for Ladies, denna fina essens lämpar sig särdeles väl för damverlden.

Eau de Cologne pour la Noblesse du public musical med porträtt af Christina Nilsson.

De mångfaldiga slagen af *Extraits*, parfymer af svensk tillverkning.

Vinaigre de Toilette gifver, begagnad tillsammans med vatten, vid tvättning och badning, huden en angenäm friskhet och spänstighet.

Amykos Tandtinctur, detta fabrikat kan i godhet fullkomligt mäta sig med det berömda från Société Hygiénique i Paris.

Barnängens Tandpulver, *Hårconservator*, *Antiseptiska pulver* samt last but not least

Barnängens Amykos-Aseptin, förordad af de mest framstående läkare. Dessutom *Äkta Balsamisk Aseptin-Tvål* m. m. m. m.

Att här uppräknat Barnängens mångfaldiga tillverkningar tillåter ej utrymmet. För den, som önskar en närmare kännedom derom, hänvisa vi till dess ytterst elegant utstyrda priskurant.

Den Mediciska Venus utgör ej längre någon qvinnlig skönhetstyp. I samma mån kulturen skridit framåt, hafva vyerna vidgats och åskådningssätten omdanats. Det är ingalunda vår åsigt ingå på en kritisk afhandling huruvida smärta eller fylliga midjor kunna utgöra typen för qvinnlig skönhet. Vi vilja blott konstatera det faktum, att i våra dagar anses en smärt midja ej blott vara den skönaste, utan äfven utgöra en fulländning af naturen. Poeterna hafva sjungit om »smärt som liljans stängel», den nyare tidens artister visa oss qvinnan smärt om midjan och med fyllig barm. Fysiologernas invändningar om att kvinnokroppen förstöres genom att snärjas in i band håller ej längre streck, sedan damtoiletens, denna nutidens vetenskap, mästare lyckats producera ting, hvilka försköna kroppen, utan att skada den.

La Sylfide är den senaste nyheten på detta område.

För en ytlig iakttagare lik alla andra dylika persedlar, skall det vid en närmare granskning öfverträffa dem alla. Hittills hafva snörlifven skurits med långa höfter, hvarigenom dessamma ej förlänats denna smidighet, som är ett oeftergiftigt

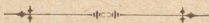
Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

vilkor för att de skola kunna sitta väl. La Sylfide skiljer sig derifrån genom de korta höftbenen, till följd hvaraf det sluter sig tätt efter kroppen, på samma gång det gifver denna en mera afrundad form. Om vi dertill lägga prisbillighet, styrka och elegans, så måste man medgifva, att damverlden i La Sylfide funnit målet för sina önsknings i denna väg uppfyllt.

La Sylfide tillverkas och försäljas ensamt af herrar Jansson & C:o, med lokal Hötorget 6, Stockholm, en sedan längre tid tillbaka synnerligen välkänd och gouterad firma. För tillverkning och försäljning af klädningar har firman särskilda atelierer, hvarest skickliga tillskärare äro anställda och sysselsättas under säsongerna omkring 50 personer. Genom inköp af de nyaste modell-klädningar är firman i tillfälle att alltid leverera moderna, välsittande klädningar från de finaste till de enklaste. Klädningar sys på beställning, äfven då tyg tillsläppes. Etablissemnet håller ett ständigt väl sorteradt lager af färdigsydda klädningar, morgonrockar, underkjolar, plyschfodrade trikotlif af flera slag. I firmans lokaler förefinnes ett väl sorteradt lager af en mängd modeartiklar till ytterst billiga priser, och hvaraf framhålles snörlifvet La Sylfide, italienska och ryska gummiregnkappor, svarta & kulörta klädningstyger, damhattar i största sortiment m. fl. artiklar. — Genom årliga inköp i Tyskland, Frankrike och England, till hvilka länder äfven export eger rum, af större partier lager-artiklar, är firman i tillfälle att alltid erbjuda de moderataste priser, hvilket i förening med den snabba och för så vidt mått af kroppens omfång rundt

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

om bröstet under armarne, lifvidden, höftvidden samt höjden insändes, synnerligen tillförlitliga expeditionen, försäkrat firman ej blott om en särdeles stor omsättning utan äfven damverldens odelade förtroende.

I vårt kapitel om toaletten vidrörde vi som hastigast af huru stor vigt det är för qvinnan att egna en stor del af sin uppmärksamhet åt äfven de ting, hvilka egentligen borde utöfva ett föga verksamt inflytande vid bedömandet af en qvinnas skönhet. Å ena sidan kan det ju vara sant, att skönheten kännetecknas förnämligast genom rena, sköna anletsdrag, en präktig, formfulländad gestalt och ett behagligt uppträdande, men det kan å andra sidan ej heller förnekas, att, likasom den skönaste oljemålning ej ter sig så hänförande för våra blickar, som då den omgifves af en väl afpassad ram, så kan ej heller qvinnans skönhet framträda så utpräglad, som då äfven det yttre skalet, sjelfva dräkten, harmonierar med de öfriga behagen. Detta kan den dock ej göra om ej en viss omsorg egnas deråt, såväl vid valet af kvalitet som färger. Med den dussinproduktion, hvarpå vår tid tyvärr är så rik, om vi så få uttrycka oss, händer det dock oftast, att kvalitén får vika såväl för det billiga priset som för den yttre glansen. Af dessa skäl torde det därför vara af vigt, att damerna med berättigadt förtroende kunna hänvända sig till de firmor, hvilka åtagit sig det ofta svåra kallet att genom tolettens medverkan bidraga till qvinnans

Amykos-Aseptin, Eau de Cologne, Aseptin-Tvål m. m.

skönhet. Flera firmor af denna bransch eger vår sköna hufvudstad att uppvisa, men i främsta rummet ställa vi *Anstrin & C:o*, denna sedan år 1838 välkända affär, hvilken f. n. innehafves af hr Carl Anstrin.

Herrar Anstrins manufaktur-affär är af ålder lika bekant som omtyckt af såväl hufvudstadens som landsortens köpande damer; ett lyckligt resultat, som endast har kunnat uppnås genom firmans mångåriga sträfvande och redbara bemödande att alltid påpeka de olika varornas skilnad i *qualité*. Firmans mångåriga verksamhet med dess ständigt ökade omsättning torde ock bäst vittna om, att den tillhör ett af hufvudstadens mest gouterade etablissementer.

Ett rastlöst arbete och en aldrig svigtande energi hafva dock kräfts för att svinga affären upp till den dominerande höjd den nu intager icke blott i vår lyxverld, utan äfven och i lika hög grad i hvad de hvardagliga toilettbehofvens fyllande för våra damer angår. De elegantaste och dyrbaraste sidentyger finnas här uppradade bredvid enkla eller solida ylletyger, franska varor bredvid engelska, en hel afdelning för svarta tyger bredvid de allra finaste »*nouveautés*» från Paris, Lyon, Roubaix & Reims.

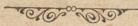
Den redbarhet och soliditet, som alltid varit det mest utmärkande draget hos innehafvarne af denna gamla, välkända affär, har ock i förening med den smak och elegans, som numera känneteckna densamma, med rätta gjort firman *Anstrin & C:o* till den Stockholmska damverldens förklarade gunstling.

Barnängens Tekniska Fabrik, Stockholm.

INNEHÅLL.

	sid.
Inledning	3
I. Huden och Hyn	6
II. Ögonen	22
III. Näsan	25
IV. Munnen	28
V. Tänderna	32
VI. Håret	36
VII. Hals och Armar	39
VIII. Händer och fötter	42
IX. Toilett och uppträdande	45
X. Bihang	47

På **G. Ljungbergs Förlag** har utkommit:

Svenskt Musik-Album.

Första häftet.

Innehållande **24 sidor** kompositioner för Piano.

I Smekmånaden, Vals af *G. F. Lundin*.

Non plus ultra, Polka af *Victor Holtz*.

»**Tystnad**», Dikt af *Edv. Bäckström*. Musik af
John Jacobsson.

Melodier ur operetten

Viceamiralen af *C. Millöcker*.

Stort kvartformat. Omslag i färgtryck!

Pris 1 krona.

Köpenhamnsutställningen 1888

och de firmor, hvilka dervid vunnit pris.

Af **C. D. ROSENIUS**, Civilingeniör

m. fl. författare.

Med exteriör af utställningen och porträtt af dess president

Grefve Frijs Frijsenborg.

Med flere illustrationer.

Pris 1 krona.

Ofvanstående arbeten erhållas såväl hos alla bokhandlare,
som direkt från *G. Ljungbergs Förlagsexpedition, 51 C, Mäster-
Samuelsgatan, Stockholm* mot insändande af likvid i postspar-
banks- eller frimärken.

Kungl. biblioteket

0 0000 000114741

Pris:	
I kulört omslag	50 öre.
I pappband	80 "
Inbunden i rött clothband med guldryck	1 kr.